

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce: M. C.**, zastoupen JUDr. Alexejem Bílkem, CSc., advokátem, se sídlem V Závětrí 4, Praha 7, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 10. 2004, č. j. 14 Az 5/2004 - 21,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce, advokátu JUDr. Alexeji Bílkovi, CSc., **se přiznává** na odměně za zastupování a náhradě hotových výdajů částka ve výši 1075 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 14 Az 5/2004 - 21 ze dne 15. 10. 2004, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 3130/VL - 07 - P05 - 2003 ze dne 2. 12. 2003. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl tak, že se stěžovateli azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje, a že se na něj nevztahuje ani překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Co se týče uplatněných důvodů, stěžovatel ve svém podání ze dne 7. 2. 2005, které Nejvyššímu správnímu soudu adresoval, aniž byl zastoupen advokátem, udává důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) až d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Věcně uvedl však pouze to, že podle jeho názoru krajský soud projednal jeho věc v rozporu se zákonem o azylu. Bližšího zdůvodnění svých námitek však ve svém podání nepodal, pouze tvrdil, že v případě návratu do země původu mu hrozí nebezpečí politického pronásledování. Požádal rovněž o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Vedle napadení rozsudku krajského soudu stěžovatel požádal o ustanovení právního zástupce z řad advokátů. Krajský soud usnesením ze dne 11. 4. 2005, č. j. 14 Az 5/2004 – 27, této žádosti vyhověl a stěžovateli ustanovil právním zástupcem, JUDr. Alexeje Bílka, CSc. Ten kasační stížnost doplnil podáním ze dne 5. 6. 2006 tak, že namítl, že stěžovatel nebyl řádně ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. poučen, neboť mu poučení nebylo řádně doručeno, a to proto, že se v místě doručení nezdržoval. V důsledku toho bylo podle stěžovatele protiprávně jednáno v jeho nepřítomnosti, čímž trpí řízení před krajským soudem vadou zmatečnosti spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení (§ 103 odst. 1 písm. c/ s. ř. s.).

Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že kasační stížnost stěžovatele považuje za nedůvodnou, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i kasační stížností napadený rozsudek byly vydány v souladu s právními předpisy. Proto i pro účely řízení o kasační stížnosti odkázal žalovaný na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení, a na vydané rozhodnutí. K námitkám stěžovatele uvedl, že stěžovatel požádal, jak bylo v průběhu správního řízení zjištěno, o azyl kvůli svým údajným potížím se soukromými osobami v Gruzii. Proti jejich činnosti se však podle správního orgánu nebránil způsoby, které mu nabízel právní řád země původu. Důvod stěžovatelovy žádosti o azyl nebyl podle správního orgánu žádným z důvodů ve smyslu § 12 zákona o azylu.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zejména zjistil následující: stěžovatel ve své žádosti o udělení azylu ze dne 30. 6. 2003 uvedl, že je národnosti gruzínské, vyznáním ortodoxní křesťan, že není a nikdy nebyl členem žádné politické strany, ani jiné organizace, stejně jako jeho příbuzní. Jako důvod opuštění Gruzie uvedl, že kromě něj a bratra jsou všichni členové rodiny S. J.. Jejich rodina se proto stávala terčem útoků křesťanů z obce, v níž žili. Ti se domnívali, že i on je S. J., proto ho prý několikrát zbili, rozbíjeli okna v domě a ničili vybavení domu. Z obsahu protokolu o pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu na území České republiky ze dne 14. 8. 2003 je zřejmé, že stěžovatel pouze blíže rozvedl důvody uvedené již v žádosti. Navíc uvedl především to, že se neobracel nikam ve svých potížích na pomoc, protože se domníval, že to nemá cenu. Svou situaci nechtěl řešit ani přestěhováním do jiné části země, protože se obával, že by tam nesehnal obživu. Ve správním spisu je vedle výše uvedeného založen výpis z databanky ČTK za období od 30. 10. 2001 do 7. 4. 2003, materiál označený jako „Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2002“, vydaný Ministerstvem zahraničí Spojených států amerických dne 31. 3. 2003, který obsahuje podrobný popis situace v zemi, dále informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky č. j. 107871/2003 - LP ze dne 3. 3. 2003 o možnostech podání stížností proti orgánům státní moci, ochraně občanů před organizovaným zločinem, situaci žadatelů o azyl po návratu do země původu, praxe při získávání povolení k pobytu a postavení osob čečenské národnosti v Gruzii, jakož i informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky č. j. 127717/2003 – LP ze dne 15. 8. 2003 o postavení S. J. a b., o osobě otce B. M., L. s., vojenské službě a uprchlících z A.

Žalovaný ve svém rozhodnutí ze dne 2. 12. 2003 konstatoval, že v průběhu správního řízení nebyla zjištěna žádná skutečnost, která by vedla správní orgán k závěru, že stěžovatel byl v Gruzii pronásledován z důvodů ve smyslu § 12 zákona o azylu. Vzhledem k uplatněným důvodům opuštění země původu správní žalovaný konstatoval, že nepřátelské jednání, jehož zdrojem mohou být nejrůznější negativní lidské vlastnosti jako xenofobie, animozita, závist, msta, obava o bezpečnost aj., není samo o sobě ještě pronásledováním ve smyslu zákona o azylu. Pronásledováním není ani masový výskyt těchto jevů za předpokladu, že nejde o součást politiky, tedy o jev státní mocí přímo vyvolaný, či podporovaný, vědomě trpěný nebo záměrně nedostatečně potlačovaný. Žalovaný dospěl na základě shromážděného důkazního materiálu k závěru, že postavení menšinových náboženských uskupení v Gruzii sice v praxi nedosahuje ideálu plně nerušené náboženské svobody, jak je proklamována gruzínskou ústavou, nicméně v době, kdy stěžovatel Gruzii opustil, se oproti minulosti již příslušníci menšinových náboženství s programovými útoky spoluobčanů nesetkávali, a pokud k útokům došlo, policie byla schopna a ochotna zasáhnout. Žalovaný proto svou argumentaci uzavřel tím, že podle jeho názoru nelze říci, že by gruzínské orgány nebyly schopny zajistit ochranu subjektivních práv žadatele, a to především proto, že se žadatel nepokusil využít jemu dostupných právních prostředků. Neudělení azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu odůvodnil žalovaný tím, že ve skutečnostech, které stěžovatel v průběhu azylového řízení uvedl, žádný zvláště zřetelný důvod ve smyslu citovaného ustanovení nejde. V rámci posouzení existence případných překážek vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu žalovaný vyšel z výše zmiňovaných zpráv o situaci v zemi původu stěžovatele. Jelikož z těchto zpráv v kombinaci s údaji zjištěnými od stěžovatele vyplynulo, že mu v případě návratu do vlasti nehrozí nebezpečí pronásledování či diskriminace po jeho návratu do země původu a nehrozí mu ani nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu, konstatoval žalovaný, že překážky vycestování v případě stěžovatele dány nejsou.

Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že toto rozhodnutí žalovaného napadl stěžovatel žalobou, v níž napadal podle jeho názoru nedostatečné zjištění žalovaného ohledně situace náboženské svobody v Gruzii. V čem tuto nedostatečnost spatřuje, však v žalobě neupřesnil. Dále ze soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že na č. l. 17 je uveden pokyn soudce k vypravení procesního poučení žalobci i žalovanému ve smyslu ustanovení § 52 odst. 1 s. ř. s., § 8 odst. 5 s. ř. s. a § 51 odst. 1 s. ř. s. Na č. l. 19 je pak založena dodejka, z níž vyplývá, že toto poučení stěžovatel převzal (jak je zřejmé z jeho vlastnoručního podpisu) dne 7. 7. 2004. Po tomto datu již ve spisu není až do rozhodnutí soudu v meritu věci žádný stěžovatelův přípis. Krajský soud jeho žalobu stěžovatele dne 15. 10. 2004 zamítl s tím, že podle obsahu správního spisu stěžovatel ve správním řízení uvedl, že byl napadán ze strany pravoslavných křesťanů, kteří se domnívali, že je S. J. Při pohovoru uvedl, že pokud se dozvěděl, že se na něj sousedé chystají, opustil dům, pomoc osobně však nehledal. Na policii se obraceli pouze rodiče, stěžovatel se nikam neobracel, čekal, že se situace změní k lepšímu. Krajský soud dospěl proto k závěru, že zjištěné skutečnosti byly dostatečným podkladem ke konstatování, že v případě stěžovatele nejsou dány důvody ve smyslu § 12 zákona o azylu. Co se týče procesních námitek, nelze stěžovateli přisvědčit, neboť z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že si žalovaný opatřil dostatek podkladů k objasnění skutečného stavu věci, a co se týče věcného posouzení, ztotožnil se se závěry žalovaného. Rozsudek krajského soudu byl stěžovateli doručen 10. 11. 2005 a kasační stížnost proti němu byla podána dne 23. 11. 2005.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.) a tuto kasační

stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Pokud jde o důvody kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud subsumoval stěžovatelem uváděné námitky pod důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (námitka, že krajský soud jeho věc projednal v rozporu se zákonem o azylu) a důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (absence doručení poučení dle § 51 s. ř. s.). V tomto rozsahu považuje stěžovatelovy námitky jako důvody kasační stížnosti za přípustné. Námitku stěžovatele, že mu v případě návratu do země původu hrozí nebezpečí politického pronásledování Nejvyšší správní soud považuje vzhledem k tomu, že ji uplatňuje poprvé až v řízení o kasační stížnosti, za nepřipustnou novotu ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. a v této části považuje kasační stížnost za nepřipustnou. Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek krajského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Pokud jde o návrh přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud při zvážení nutnosti rozhodnutí o odkladném účinku dospěl k závěru, že o žádosti není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) - ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Ve věci samé v první řadě Nejvyšší správní soud konstatuje, že se neztotožňuje se stěžovatelovou námitkou brojící proti tomu, že soud rozhodl neoprávněně bez nařízení jednání a tudíž bez jeho přítomnosti. Jak bylo výše uvedeno, ze soudního spisu plyne, že dne 7. 7. 2004 stěžovatel prokazatelně převzal poučení ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. Marným uplynutím lhůty dvou týdnů od tohoto data nastala fikce podle věty druhé § 51 odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že krajský soud byl oprávněn věc rozhodnout dne 15. 10. 2004 bez nařízení jednání.

Pokud jde o stěžovatelovu námitku, že krajský soud neprojednal jeho věc v souladu se zákonem o azylu, není zřejmé, jaký vadný postup či nesprávnou úvahu soudu má stěžovatel konkrétně na mysli. Kasační stížnost je v této části pouhým tvrzením postrádajícím věcné odůvodnění. Za této situace se Nejvyšší správní soud omezil toliko na přezkoumání toho, zda soudem zjištěný skutkový stav opravňuje k právnímu hodnocení, jež učinil, to vše pak ve světle stěžovatelových žalobních námitek. Bylo-la obsahem stěžovatelovy žaloby opět pouze nezdůvodněná námitka nedostatečně zjištěného skutkového stavu, nelze považovat za pochybení krajského soudu, pokud konstatoval, že skutkový stav zjištěný žalovaným považuje za dostatečný a v důsledku toho právní hodnocení správního orgánu za správné. V souladu se zásadou dispoziční, vyjádřenou ustanovením § 71 odst. 1 s. ř. s., se po žalobci v řízení o žalobě ve správním soudnictví požaduje, aby přinejmenším uvedl, z jakých důvodů považuje napadené správní rozhodnutí za nezákonné. Jinak není stanoven dostatečně rozsah, v jakém má krajský soud napadené rozhodnutí přezkoumávat. V situaci, kdy tento požadavek

není v podstatě materiálně naplněn, nelze vytýkat soudu, že se omezí na zjištění, zda v dokazování před správním orgánem nedošlo ke zjevné nedostatečnosti, která vylučuje logický právní závěr. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že krajský soud neměl důvodu se se skutkovými zjištěními správního orgánu neztotožnit. Vzal-li poté skutkový stav zjištěný žalovaným za svůj, bylo správné i hodnocení právní ve smyslu naplnění podmínek § 12, § 13, § 14 a § 91 zákona o azylu.

Z výše uvedeného Nejvyšší správní soud vyvodil, že se krajský soud při svém rozhodování stěžovatelem namítané nezákonnosti nedopustil, a dospěl tedy k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly, a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 14 Az 5/2004 – 27 ze dne 11. 4. 2005 ustanoven zástupcem advokát JUDr. Alexej Bílek, CSc. Tomu Nejvyšší správní soud přiznal podle § 35 odst. 8 s. ř. s. na základě skutečností zřejmých ze spisu odměnu ve výši 1075 Kč za jeden úkon právní služby spočívající v sepsání písemného podání soudu týkajícího se věci samé podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném ke dni provedení úkonu, společně s režijním paušálem podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Pro zaplacení této částky soud stanovil přiměřenou lhůtu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. října 2006

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu